

Segersfors herrgård

En höstdag 1915 kom föräldrarna hem från staden och berättade att de köpt en herrgård, Segersfors i Rackstad, en stor mangårdsbyggnad med 12 rum jämte flygel och andra byggnader. Mangårdsbyggnaden hade skiffertak och det hade även den långa uthuslängan. Såg, kvarn och ett litet elektriskt verk hörde också till. En dag fick ungdomarna resa dit och titta. Det var en sen höstdag med rimfrost i de många stora träden vid älven och vid inkörsporten. På grund av vattnet var rimfrosten särskilt riklig och det verkade som bladverk på träden. De gav stället namnet: "Hemmet på lövsjöbotten."

Man skulle flytta dit första januari. Det var ingen liten flyttning; Möbler, kor, hästar, hundar, får, foder, slädar, vagnar, plogar, räfsor och allt vad det nu var som skulle till den nya gården. Först körde man 100 flyttlass, sedan körde man undan för undan lass på lass, så fort man hade tid. Det blev en

del förändringar dessutom. Två av barnen var utflugna, och man inrättade sig efter den nya situationen. En familj som hade haft hand om gården förut bodde kvar när Bertha, fadern och rättaren kom flyttande som först. Det rejält tilltagna köket med den stora köksspisen var kanske inte så prydligt. Gården hade haft flera ägare sista tiden. Det fanns en del elektrisk uppvärmning men ved behövdes i massor.

Bild 31 - Första besöket på Segerfors hösten 1915.

Frostigt även på fönstren i övre våningen.

Från Anneberg var man van att torr ved fanns fullt i vedskjulet när vintern kom, men så hade det inte blivit här. När det skulle eldas i köket gick förvaltarens son och högg ett fång

ved som han kom in med under glada rop, att nu var vedbekymret klarat.

När mamman anlände blev det att sortera ut plank och bräder vid sågen så att det blev torr ved att elda med tills vidare. Anneberg var uthyrd till en handlare, men affären i Nyby Vikene var kvar tills vidare. Där skulle Hilda med hjälp av ett biträde sköta affären. Genast började det byggas och repareras.

Bild 32 - Segerfors kvarn bygges 1916.

Kvarnen blev det första projektet. Det blev en omfattande byggnation, och snart började man också bygga och reparera den långa uthuslängan.

Allt detta slukade pengar. Det blev nödvändigt att sälja någon av de mindre egendomarna som fanns i hemsocknen. Det blev fler försäljningar och så småningom gick också Anneberg till försäljning.

Bild 33 - Rester av "sumpen" (vattenrännan) som hört till stångjärns-smedjan vid Smedjefallet (?). Troligen Judit vid slipstenen

Föräldrarna fann snart en ny stor vänkrets, och de blev populära både i staden och i bygden omkring. Det blev många bjudningar och mycket främmande.

— Konstnärsparet Fjæstad flyttar i dagarna från Arvika till Stockholm. Med anledning härav var den närmaste vänkretsen samlad till avskedssamkväm i lördags på stadshotellet i Arvika. Tal hölls av disponent brunskog, Arvika, och fru Olofsson, Segerfors.

Bild 34 - Notis i Svenska Dagbladet 1918-08-22.

Några av en stor syskonskara från hemsocknen fanns både inne och ute, och dessutom fanns hjälp att få bland arbetsstyrkan på gården. Dessa ungdomar från hemsocknen var mycket präktiga och skötte sig mycket bra. De voro musikaliska, och man kunde höra en låt än här och än där. Rättaren som hade lantbruksutbildning höll sig mest till familjen. Han såg bra ut och härjade bland stans kvinnliga invånare. Han och Ragnar var mycket tillsammans innan Ragnar fick kamrater från bygden.

Det fanns ett par åkhästar som var mycket raska att springa, och det var en njutning att få åka med i giggen till stan. Till kalas for man i promenadvagn med två hästar. Johansson som hade hand om stallet, körde då.

Han var omtänksam om hästarna och mycket duktig. Det besvärliga var, att han alltid körde fram tidigare än bestämt. Om flickorna inte var färdiga då blev det repressalier från modern.

Bild 35 - Promenadvagn framför Segerfors herrgård.

De mindre flickorna kom att växa upp i en helt annan atmosfär än de äldre. De blev friare och kunde komma ut på ett helt annat sätt, även om modern försökte med sin myndighet gick det just inte. De hade också lärt svänga sig en del. Karin kunde ju inte ge sig ut på egen hand utan fick följa med de äldre eller föräldrarna. Hon blev en belastning.

Modern skulle resa bort på en 70-årsdag. Det var en god vän från hembygden som fyllde. En av flickorna skulle följa med som sällskap. Eftersom ingen var särskilt hågad drog man lott, och lotten föll på Rakel. På morgonen kände hon sig olustig och hade huvudvärk men ville inte säga något, ty de andra kunde tro att hon simulerade. Resan gick rätt bra, men

allteftersom festen framskred kände hon sig varmare och varmare, och huvudvärken tilltog. Natten blev ganska besvärlig, men det blev morgon. När hon stigit upp gick det bättre. Hemresan gick bra, men dagen efter låg Rakel till sängs och hade hög feber. Doktorn tillkallades och konstaterade att det var mässling. Både åldern och resan förvärrade tillståndet och det var rätt besvärligt. En efter en av de yngre syskonen sjuknade, men förloppet hos dem var lindrigare. En dag sade doktorn till Ragnar: ” I morgon blir det din tur”. ”Jag skall inte lägga mig”, sade han, men mot kvällen låg även han till sängs. Sex ungar låg nu och dessutom Johanssons pojke i flygeln. Doktorn gick från rum till rum som en annan sjukhusrond.

En dag kände sig Rakel äntligen så bra att hon klädde sig och gick ned i matsalen. Där satt föräldrarna så ensamma vid det stora bordet i den stora matsalen. Det var ett vackert rum, kanske husets vackraste, nio meter långt med tre fönster som vätte mot trädgården.

Bild 36 - Matsalen i norsk stil med rödbrun betsad panel på väggarna som för övrigt var vitkalkade. Kopparstick med förgyllda ramar på väggarna och diverse antika saker på hyllorna

Den var hållen i norsk stil med rödbrun betsad panel i taket och nedtill på väggarna. Ovanför var väggen vitkalkad.

Bild 37 – Exempel på inventarier från Segerfors som finns på bilden t.v. och som bevarats hos barnbarnen. Ölsejdel i porslin, pianopall med dekor glödrিতав av systrarna. Matsalsstol i bondrokoko.

Kopparstick med förgyllda ramar hängde på väggarna och på hyllorna fanns diverse antika saker. Sekelskiftets panelsoffa och buffé var kanske inte så roliga, men det stora bordet med svartbetsade bondrokokostolar i ek dominerade.

På kökssidan låg kökskammaren och åt andra sidan ett litet kabinet, innanför detta fanns förmaket som fått Annebergs utrustning. Bredvid förmaket låg herrummet med en vacker svängd soffa. En intressant målning på väggen ovanför gjorde detta till en behaglig blickpunkt. Ett spelbord i valnöt stod framför soffan med stolar i nyrokoko. Utanför herrummet låg kontoret innanför tamburen. På andra sidan om tamburen låg serveringsrum och skafferier innanför en gång. Då kom man till köket som var stort och rymligt med en stor kokspis. Bredvid kokspisen fanns en stor järntacka (*häll*) med vedlår under. Köksförstugan vätte till gårdsplanen. En lätt stigning ledde till den långa längan av stall och ladugård. I vinkel med den låg ett vagnsskjul.

På övre våningen kom man först från en gång till höger in i ett litet rum som ibland tjänstgjort som kök. Innanför fanns

föräldrarnas sängkammare. Längst in mot trädgårdssidan låg de mindre flickornas rum.

Rakt fram hade varit en stor salong, men den var omgjord till ett gästrum, ett rum för Ragnar och därintill badrummet. Det var rätt stort och hade en kamin där man värmdes vattnet. En lång bänk på ena sidan var en behaglig sittplats. Flickorna tyckte om att sitta och prata där, medan de skötte sina toalettbestyr till förfång för de andra familjemedlemmarna. De fick också höra att de tog för lång tid i anspråk.

Bild 38 - Flygfoto av Segerfors gård 1959. Allt såg fortfarande ut som när familjen Olofsson flyttade in 1916.

En liten gång ledde till "Gammelrummet" som hade öppen spis med mormors gjutna spistacka (*spiselhäll*), en soffa, ett högt antikt bord, länstolar i nyrokoko samt andra stolar i äldre modell, allt svartlackerat. Innanför fanns de stora flickornas rum, "Jungfruburen" vanligen kallad, med en vit möbel.

Vinden var jättestor och spöklik. Man kunde bli uppskickad att städa i "saxfötterna" (*sax = takstol*). Det var inte så roligt och dessutom kallt om det var vinter. Det fanns också en liten trappa från en gång utanför Gammelrummet som man kunde ta sig ned till köksfarstun genom.

Så småningom kom alla mässlingspatienterna på benen, och livet kändes anmärkningsvärt roligt, när man kom ut på någon tillställning.